

Parlez-vous
Français!

L'EFFET PAPILLON – QUE VEUT DIRE ÊTRE
RESPONSABLE? (EFEKT MOTYLA – CO
ZNACZY BYĆ ODPOWIEDZIALNYM?)

AGNIESZKA RUTKOWSKA-SAGATA,
KATARZYNA WIERZBICKA-ZIEMBICKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka francuskiego na III etapie edukacyjnym w szkole branżowej I stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Witkowska Elżbieta

Recenzja merytoryczna – Hanna Łaskowska

Agnieszka Dołęga

Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

L'effet papillon – que veut dire être responsable? (Efekt motyla – co znaczy być odpowiedzialnym?)

Klasa / czas trwania zajęć

klasa II, 2x45 min

Cele

Komunikacyjne: Uczeń rozumie utwór muzyczny z zajęć i potrafi na niego zareagować, wyrażając swoją opinię i uczestnicząc w dyskusji na poruszone w nim tematy.

Leksykalne: Uczeń rozumie i potrafi posłużyć się słownictwem związanym z odpowiedzialnością za środowisko i świat wokół siebie; rozumie słownictwo użyte w utworze.

Gramatyczne: Uczeń utrwała i potrafi zintegrować wcześniej poznane wiadomości z zakresu gramatyki, zarówno w rozumieniu ze słuchu, jak i wypowiedzi ustnej; rozpoznaje i potrafi użyć łączników logicznych wprowadzających przyczynę lub skutek.

Fonetyczne/ortograficzne: Uczeń rozróżnia głoski nosowe zapisywane jako: on/om, en/em/an/am lub in/im; kojarzy te głoski z odpowiednim zapisem i prawidłowo je odtwarza.

Interdyscyplinarne/Kulturowe: Uczeń wie, jak poszczególne wybory w życiu codziennym wpływają na współczesny mu świat; wie, czym jest tzw. efekt motyla, i potrafi podać przykłady tego zjawiska; wie, kim jest Bénabar.

Wychowawcze: Uczeń czuje się odpowiedzialny za świat, w którym żyje, i ma świadomość sposobu, w jaki jego codzienne wybory wpływają na świat.

Metody/Techniki/Formy pracy

praca z muzyką, uzupełnianie niekompletnej transkrypcji, autodyktando, ćwiczenia wymowy.

Środki dydaktyczne

tablica, teledysk utworu pt. „L'effet papillon” Bénabara (dostępny np. pod adresem <https://www.youtube.com/watch?v=pa3bylD7K0s> [dostęp w dn. 10.07.2019]), komputer z dostępem do Internetu lub z ściągniętym wcześniej nagraniem teledysku, niekompletna transkrypcja piosenki.

Opis przebiegu zajęć

Czynności wstępne i rozpoczęcie lekcji:

Nauczyciel sprawdza listę obecności i prosi uczniów, aby każdy z nich podał jednego frankofońskiego wokalistę (rozwój świadomości kulturalnej).

Wprowadzenie do tematu: Nauczyciel pyta uczniów o to, z czym kojarzą im się wyrażenia *ekoodpowiedzialność (éco-responsabilité)* lub *fair-trade (commerce responsable)*. Spisuje na tablicy skojarzenia uczniów, zadając im dodatkowe pytania tak, by uzupełnić listę o problemy związane ze środowiskiem. Pomaga uczniom przeformułować niektóre wyrażenia w zdania o strukturze przyczynowo-skutkowej (rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich). Wprowadza niezbędne słownictwo i przypomina już znane oraz, ewentualnie, uzupełnia listę zagadnień na tablicy.

Pierwsze oglądanie nagrania: Nauczyciel prosi uczniów o obejrzenie teledysku i wybranie z zagadnień spisanych na tablicy tych, które są wspomniane w utworze (werbalnie lub za pomocą obrazów). Po obejrzeniu nagrania sprawdza odpowiedzi.

Drugie oglądanie nagrania: Nauczyciel rozdaje uczniom kartki z niekompletną transkrypcją utworu. Ich zadaniem jest ponowne odsłuchanie go i uzupełnienie luk w tekście.

Konceptualizacja: Nauczyciel wyjaśnia uczniom wyrażenia użyte w piosence, które do tej pory były niejasne. Zwraca ich uwagę na różnicę w wymowie słów: papillon, conséquence, destin oraz podaje inne przykłady słów ilustrujące tę różnicę. Uczniowie mają zidentyfikować usłyszane w nich głoski nosowe, przypisując do odpowiedniego zapisu, a następnie powtórzyć słowa za nauczycielem. Następnie nauczyciel pyta uczniów, dlaczego, ich zdaniem, piosenka nosi tytuł „L’effet papillon”. Prosi o znalezienie w tekście definicji tego wyrażenia. Przekształca odpowiedzi uczniów w taki sposób, by zawierały łączniki logiczne przyczyny/skutku. Prowadzi uczniów w taki sposób, by wskazali funkcję i zasady użycia tych łączników. Formułuje regułę. Następnie uczniowie mają przekształcić zdania zawierające łączniki konsekwencji w zdania o odwróconym porządku logicznym (z łącznikami skutku).

Utrwalenie słownictwa i struktur gramatycznych: Uczniowie podają inne przykłady „efektu motyla”. Dyskusja nt. sposobów zapobiegania szkodliwym zmianom klimatycznym oraz zmieniania świata na lepsze (rozwój kompetencji społecznych/obywatelskich, porozumiewanie się w j. obcych).

Podsumowanie

Uczniowie śpiewają piosenkę z użyciem transkrypcji.

Zakończenie lekcji

Praca domowa: uczniowie mają znaleźć i napisać jak najwięcej przykładów zjawiska efektu motyla, spisując je w formie zdań zawierających różne łączniki logiczne przyczyny i skutku. Wygra osoba, która znajdzie najwięcej przykładów.

Komentarz metodyczny

Ławki są ustawione w półkole lub rzędach. Uczniowie o SPE powinny siedzieć bliżej nauczyciela. Formy pracy i materiały powinny być zindywidualizowane wedle możliwości uczniów: uczniowie o SPE powinni mieć możliwość pracy na dostosowanych do siebie materiałach i oceny wg innych kryteriów (np. ustne wykonanie pracy domowej). By dobrze zorganizować lekcję dla wszystkich, nauczyciel powinien skorzystać z zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej i/lub skonsultować się ze szkolnym psychologiem/pedagogiem. Ocena efektywności lekcji może opierać się o kartkówkę z zakresu słownictwa na nast. lekcji (lub, w przypadku niektórych uczniów, odpowiedź ustną). Uczniowie zdolniejsi powinni dostać dodatkową pracę domową, np. przygotowanie spójnej wypowiedzi pisemnej nt. wybranego zjawiska wpływającego na środowisko.